

ชื่อเรื่อง : ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรี
ระยะที่ 1
ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวัลชัย ทิมชุมเหิธร และคณะ
ปีที่จัดพิมพ์ : 2542
แหล่งทุน : ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

ผลการดำเนินงาน โครงการสหกิจศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี เป็นการประเมินผลการดำเนินการของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2/2538 (กันยายน 2538) ถึงสิ้นภาคการศึกษาที่ 3/2539 (เมษายน 2540) กลุ่มประชากรที่เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. นักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2538 จำนวน 123 คน และปีการศึกษา 2539 จำนวน 302 คน
2. คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 16 สาขาวิชา รวม 44 ท่าน
3. สถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ 64 แห่ง รวม 88 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบประเมินผลการปฏิบัติงานและแบบประเมินผลรายงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ซึ่งประเมินโดยสถานประกอบการ แบบสอบถามนักศึกษาสหกิจศึกษา แบบสอบถามสถานประกอบการ และแบบสอบถามคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และร้อยละ ผลการประเมินเป็นดังนี้

1. รูปแบบและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ

ได้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานในลักษณะรวมบริการประสานภารกิจ โดยให้ชื่อหน่วยงานนี้ว่า "โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ (Co-operative Education and Career Development Project) ซึ่งดำเนินงานภายใต้การดูแลของคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหาร โครงการฯ องค์กรดังกล่าวได้ทำหน้าที่จัดหาตำแหน่งงานสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษา จัดอบรมนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน มีการจัดให้นักศึกษาได้สมัครงานสหกิจศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา สถานประกอบการมีสิทธิ์คัดเลือกนักศึกษาได้ตามความเหมาะสม สำนักวิชาและสาขาวิชาได้ทำการจัดวางรายวิชาที่เอื้อต่อการออกปฏิบัติงานของนักศึกษา และพิจารณาให้การรับรองงานที่ได้มา มีการออกนิเทศนักศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการ หลังจากที่นักศึกษากลับจากการปฏิบัติงานแล้วได้มีการจัดสัมมนาเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานของตนเองต่อที่ประชุม

การดำเนินงานตามรูปแบบดังกล่าว สถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ มีความเห็นว่าเป็นความเหมาะสมมาก นอกจากนี้ นักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานนั้นมีความเห็นต่อกระบวนการดำเนินงานของ

โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพว่า การจัดการโดยรวมของโครงการฯ มีส่วนเป็นอย่างมากในการสนับสนุนให้ทั้งนักศึกษา และการดำเนินงานโครงการฯ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

2. คุณภาพของนักศึกษาที่ร่วมโครงการฯ

นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ และออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกจากสาขาวิชา มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.00 ขึ้นไป หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานแล้ว สถานประกอบการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาปรากฏว่า นักศึกษาทุกคนผ่านการประเมินทั้งหมด และส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับสูงกว่ามาตรฐาน (ร้อยละ 70) คือ ดีมากและดีเยี่ยม นอกจากนี้สถานประกอบการยังประเมินรายงานทางวิชาการของนักศึกษา ซึ่งพบว่า รายงานวิชาการของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (มาตรฐาน) ขึ้นไป ร้อยละ 67 อยู่ในระดับดีมากและยอดเยี่ยม นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวแล้ว นักศึกษายังให้ข้อคิดเห็นว่า การปฏิบัติงานกับสถานประกอบการมีส่วนทำให้ตนเองได้รับความรู้ในวงการอาชีพของตนเองมากขึ้น เกิดการพัฒนาตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการในทางสังคมของนักศึกษา เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์ การมีบุคลิกภาพที่ดี จากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้บริหารและพนักงานพี่เลี้ยงของนักศึกษา ซึ่งให้เห็นว่านักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นผู้ที่มีทักษะในการติดต่อสื่อสารและ มีความกระตือรือร้นในการช่วยทำงาน

3. คุณภาพสถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ

สถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ เป็นสถานประกอบการที่ให้ความสนใจถ่ายทอดสั่งสอนและแนะนำการทำงานให้แก่นักศึกษา ต่างเห็นด้วยอย่างมากต่อหลักการของการจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษา มอบหมายงานให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษา นอกจากนี้สถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ ได้เสนอตำแหน่งงานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาในปริมาณที่มากกว่าจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษาที่จะออกปฏิบัติงาน สถานประกอบการให้ความเป็นกันเอง ความสนิทสนม มีบรรยากาศของการทำงานที่ไม่เคร่งเครียด

4. คุณภาพของสาขาวิชาที่ร่วมโครงการฯ

สาขาวิชาต่างๆ ที่จัดส่งนักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมโดยการสร้างหลักสูตรและจัดทำ Course Placement ที่สอดคล้องกับภาคการศึกษาที่นักศึกษาสหกิจศึกษาจะออกปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ออกนิเทศนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงาน และจัดอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษา